РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на здравеопазването
Регионална здравна инспекция - Благоевград

Д О К Л А Д

ЗА ШУМОВАТА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГРАД БЛАГОЕВГРАД ЗА 2025 г.

2025 год.

гр. Благоевград, ул. „Братя Миладинови“ № 2, тел.: 073/88 87 01, e-mail: rzibl@rzibl.org,
https://rzi-blagoevgrad.egov.bg

I. УВОД

Шумът е широко разпространен и особено агресивен към човешкото здраве в големите съвременни градове. У нас той е предмет на системен контрол от 1972 г. и представлява един от неблагоприятните екологични проблеми на нашето време.
Мониторингът на шумовото замърсяване на големите градове в страната установява повсеместно превишаване на допустимите нива за шум /норми 55-60 dB/ в рамките на 64% до 86% от наблюдаваните пунктове в системата на националния еко-мониторинг. Преобладаващото шумово ниво е в диапазона 68-72 dB /A/.
Ежегодно по указание на Министерство на здравеопазването в гр. Благоевград мониторингът на шумовото замърсяване се осъществява от дирекция "Обществено здраве", отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето" и отдел "Лабораторни изследвания" при РЗИ Благоевград. През 2025 година продължава мониторингът на емисионния шум в определените територии и зони на населените места, съгласно програма утвърдена от министъра на Министерство на здравеопазването.

II. НОРМАТИВНА УРЕДБА В ОБЛАСТТА НА ШУМА В ОКОЛНАТА СРЕДА. МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА.

Шумовата характеристика в община Благоевград се основава на **Нормативната уредба в областта на шума в околната среда и методи за оценка** съобразно европейското и българското законодателство.
Необходимостта от контрола и управление на шума в урбанизираната среда са дефинирани в:

- Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета „относно оценката и управлението на шума в околната среда".
- Закон за защита от шума в околната среда (ДВ бр. 74/2005)
- Закон за здравето (ДВ бр. 70/2004)
- Наредба № 54 от 2010 г. на МЗ и МОСВ „за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда" (обн., ДВ, бр. 3 от 2011 г.).
- Оценката на шумовото натоварване в урбанизираните територии се извършва съгласно изискванията на „Методика за определяне броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията на шумовите нива", утвърдена от МЗ, 2007 г.,
- Наредба № 6 от 2006 г. на МЗ и МОСВ „за показатели за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението" (обн., ДВ, бр. 58 от 2006 г).
- Утвърдена Програма за мониторинг на шума в урбанизираната територия на град Благоевград
- Мониторингът се извършва по показател L - (усреднено еквивалентно) дневно ниво на шума, определящ степента на дискомфорт през дневния период на денонощието (07.00 - 19.00 ч.).

III.ОПИСАНИЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ПУНКТОВЕ

Описанието и разпределението на контролните пунктове е съобразно вида трафик. В община Благоевград мониторираните пунктове са 17 броя (Фиг.1.), както следва:

1. **Пунктове принадлежащи към пътни трасета (47.04 % от общия брой):**
- Контролен пункт №1 - бул. "Св.Св.Кирил и Методий" – кръстовище с ул. "Владо Черноземски";
- Контролен пункт №2 - бул. "Св. Св. Кирил и Методий" – кръстовище с ул. 'Илинден";
- Контролен пункт №3 - кръстовище - ул."Васил Левски" и ул."Владо Черноземски";
- Контролен пункт №4 - ул."Александър Стамболийски" и ул."14 полк";
- Контролен пункт №5 - кръстовище – „II Основно училище";
- Контролен пункт №6 - кръстовище – пл."Гоце Делчев";
- Контролен пункт №7 - ул."Иван Михайлов" и ул."Владо Черноземски";
- Контролен пункт №8 - ул."Полковник Дрангов" и ул."Никола Вапцаров".

2. **Пунктове принадлежащи към железопътни трасета (11.8 % от общия брой):**
- Контролен пункт №9 - ул."Димитър Солунски" и бул."Св. Св. Кирил и Методий";
- Контролен пункт №10 - жп прелез – кв. "Старо Струмско".

3. **Пунктове с промишлени източници на шум – производствено складови (23.52% от общия брой):**
- Контролен пункт №11 - ул."Васил Левски" пред "Гимназия по текстил";
- Контролен пункт №12 - ул."Васил Левски" и ул."Димитър Солунски";
- Контролен пункт №13 - ул."Димитър Солунски" – пред фабрика „Ворошилов";
- Контролен пункт №14 - ул."14 полк" – кръстовище при "ЗМК".

4. **Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита (17.6 % от общия брой):**
- Контролен пункт №15 - кръстовище кв."Струмско" пред Детска градина;
- Контролен пункт №16 - ул."Ал. Стамболийски" / пред МУЦ/;
- Контролен пункт №17 - ул."Григор Пърличев" – пред поликлиника и пред болница;

Фиг.1. Видове контролни пунктове

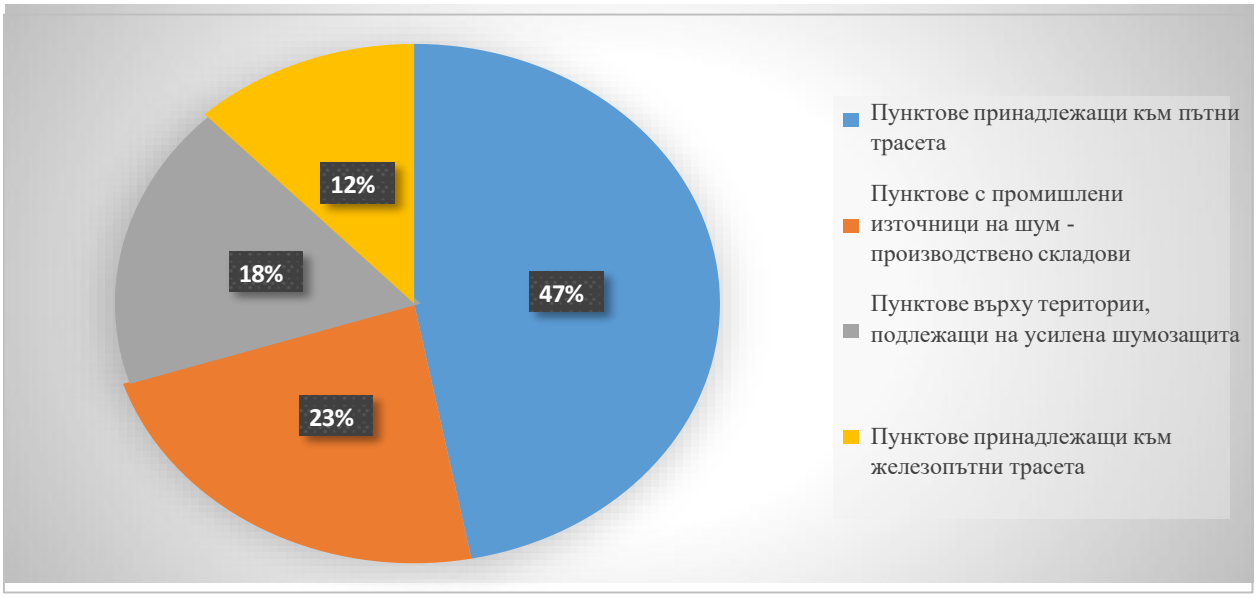

През м. септември и м. октомври 2025 г. РЗИ - Благоевград проведе мониторинг на шума на територията на гр. Благоевград, съгласно действащите нормативни документи и утвърдения план на инспекцията. Измерванията бяха реализирани в 17 пункта при гъвкаво работно време на екипите от Дирекция „Обществено здраве“ в часовете от 07.00 часа до 19.00 часа.

За всеки контролен пункт на измерване, успоредно с акустичните измервания, са отчетени: интензивността и структурата на транспортните потоци, вида и състоянието на пътното покритие, наклон на улицата, вида на застрояване, етажност на сградите, брой на пътните платна по време на мониторинга.

IV. РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТРАНСПОРТЕН ШУМ

РЗИ - Благоевград е провела измервания на градския шум в общо 17 бр. пунктове. Данните за шумовите нива на контролните пунктове за 2025 г. (Табл.1 и Табл. 1.1) са сравнени с тези за 2024 г. (Табл.2 и Табл. 2.1).

Оценката се прави при сравнение на измерените или изчислените нива с граничните стойности посочени в Наредба № 6 от 2006 г. В действащата, към момента, нормативна база няма понятие „пределно-допустими норми”.

Успоредно с акустичните измервания се отчита интензивността и структурата на транспортните потоци, вида на пътната настилка, степента на застрояване и озеленяване.

Таблица 1. Данни за шумовите нива през 2025 г.

Пункт (вид, адрес)	Измерена/ изчислена стойност	Норма	над/в нормата
	Еквивалентно ниво на шума dB(A)	Гранична стойност dB(A)	
I. Пунктовете върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.	-	-	-
1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	-	-	-
1. Бул. "Св.Св.Кирил и Методий" – кръстовище с ул. "Владо Черноземски"	***59***	***60***	-
2. Бул. "Св. Св. Кирил и Методий" – кръстовище с ул. 'Илинден"	***59***	***60***	-
3. Кръстовище - ул."Васил Левски" и ул."Владо Черноземски"	***55***	***60***	-
4. Ул."Александър Стамболийски" и ул."14 полк"	***51***	***60***	-
5. Кръстовище – „II Основно училище"	***52***	***60***	-
6. Кръстовище – пл."Гоце Делчев"	***54***	***60***	-
7. Ул."Иван Михайлов" и ул."Владо Черноземски"	***53***	***60***	-
8. Ул."Полковник Дрангов" и ул."Никола Вапцаров"	***50***	***60***	-
2.Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт	-	-	-
9. Ул."Димитър Солунски" и бул."Св. Св. Кирил и Методий"	***58***	***65***	-
10. Жп прелез – кв. "Старо Струмско"	***50***	***65***	-
***II.* Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум -производствено-складови територии и зони.**	-	-	-
11. Ул."Васил Левски" пред "Гимназия по текстил"	***52***	***70***	-
12. Ул."Васил Левски" и ул.""Димитър Солунски"	***55***	***70***	-
13. Ул."Димитър Солунски" – пред фабрика „Воршилов"	***60***	***70***	-
14. Ул."14 полк" – кръстовище при "ЗМК"	***51***	***70***	-
III Пунктовете върху територии, подлежащи на усилена шумозащита	-	-	-
15. Кръстовище кв."Струмско" пред Детска градина	***52***	***45***	+
16. Ул."Ал. Стамболийски" / пред МУЦ/	***53***	***45***	+
17. Ул. "Григор Пърличев" – пред Поликлиника и пред Болница	***49***	***45***	+
Общ брой на пунктовете с нивата над нормата	***3***	-	-

Таблица 1.1 Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива

на пунктовете през 2025 г.

№	*Пунктове – местонахождение*	под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
I	**Пунктове принадлежащи към пътни трасета**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
1	Бул. “Св. Св. Кирил и Методий” – кръстовище с ул. “Владо Черноземски”	-	59	-	-	-	-	-
2	Бул. “Св. Св. Кирил и Методий” – кръстовище с ул. ‘Илинден”	-	59	-	-	-	-	-
3	Кръстовище - ул.”Васил Левски” и ул.”Владо Черноземски”	55	-	-	-	-	-	-
4	Ул.”Александър Стамболийски” и ул.”14 полк”	51	-	-	-	-	-	-
5	Кръстовище – „II Основно училище”	52	-	-	-	-	-	-
6	Кръстовище – пл.”Гоце Делчев”	54	-	-	-	-	-	-
7	Ул.”Иван Михайлов” и ул.”Владо Черноземски”	53	-	-	-	-	-	-
8	Ул.”Полковник Дрангов” и ул.”Никола Вапцаров”	50	-	-	-	-	-	-
II	**Пунктове принадлежащи към железопътни трасета**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**		**-**
9	Ул.”Димитър Солунски” и бул.”Св. Св. Кирил и Методий”	-	58	-	-	-	-	-
10	Жп прелез – кв. ”Старо Струмско”	50	-	-	-	-	-	-
III	**Пуктове с промишлени източници на шум – производствено складови територии и зони**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
11	Ул.”Васил Левски” пред ”Гимназия по текстил”	52	-	-	-	-	-	-
12	Ул.”Васил Левски” и ул.””Димитър Солунски”	-	60	-	-	-	-	-
13	Ул.”Димитър Солунски” – пред фабрика „Воршилов”	55	-	-	-	-	-	-
14	Ул.”14 полк” – кръстовище при “ЗМК”	51	-	-	-	-	-	-

IV	**Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита**	-	-	-	-	-	-	-
15	Кръстовище кв.”Струмско” пред Детска градина	52	-	-	-	-	-	-
16	Ул.“Ал.Стамболийски” / пред МУЦ/	53	-	-	-	-	-	-
17	Ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница	49	-	-	-	-	-	-

Таблица 2. Данни за шумовите нива през 2024 г.

Пункт (вид, адрес)	**Измерена/ изчислена стойност**	**Норма**	**над/в нормата**
	Еквивалентно ниво на шума dB(A)	**Гранична стойност dB(A)**	
I. Пунктовете върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.	-	-	-
1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	**-**	**-**	**-**
1. Бул. “Св. Св. Кирил и Методий” – кръстовище с ул. “Владо Черноземски”	***59***	***60***	**-**
2. Бул. “Св. Св. Кирил и Методий” – кръстовище с ул. ‘Илинден”	***59***	***60***	**-**
3. Кръстовище - ул.”Васил Левски” и ул.”Владо Черноземски”	***55***	***60***	**-**
4. Ул.”Александър Стамболийски” и ул.”14 полк”	***51***	***60***	**-**
5. Кръстовище – „II Основно училище”	***52***	***60***	**-**
6. Кръстовище – пл.”Гоце Делчев”	***54***	***60***	**-**
7. Ул.”Иван Михайлов” и ул.”Владо Черноземски”	***53***	***60***	**-**
8. Ул.”Полковник Дрангов” и ул.”Никола Вапцаров”	***50***	***60***	**-**
2.Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт	**-**	**-**	**-**
9. Ул.”Димитър Солунски” и бул.”Св. Св. Кирил и Методий”	***58***	***65***	**-**
10. Жп прелез – кв. ”Старо Струмско”	***50***	***65***	**-**
***II.* Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум -производствено-складови територии и зони.**	**-**	**-**	**-**

11. Ул.”Васил Левски” пред”Гимназия по текстил”	***52***	***70***	**-**
12. Ул.”Васил Левски” и ул.””Димитър Солунски”	***55***	***70***	**-**
13. Ул.”Димитър Солунски” – пред фабрика „Воршилов”	***60***	***70***	**-**
14. Ул.”14 полк” – кръстовище при “ЗМК”	***51***	***70***	**-**
III Пунктовете върху територии, подлежащи на усилена шумозащита	**-**	**-**	**-**
15. Кръстовище кв.”Струмско” пред Детска градина	***52***	***45***	+
16. Ул.“Ал.Стамболийски” / пред МУЦ/	***53***	***45***	+
17. Ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница	***49***	***45***	+
Общ брой на пунктовете с нивата над нормата	***3***	-	-

Таблица 2.1 Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива на пунктовете през 2024 г.

№	*Пунктове – местонахождение*	под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
I	**Пунктове принадлежащи към пътни трасета**	-	-	-	-	-	-	-
1	Бул. “Св. Св. Кирил и Методий” – кръстовище с ул. “Владо Черноземски”	-	59	-	-	-	-	-
2	Бул. “Св. Св. Кирил и Методий” – кръстовище с ул. ‘Илинден”	-	59	-	-	-	-	-
3	Кръстовище - ул.”Васил Левски” и ул.”Владо Черноземски”	55	-	-	-	-	-	-
4	Ул.”Александър Стамболийски” и ул.”14 полк”	51	-	-	-	-	-	-
5	Кръстовище – „II Основно училище”	52	-	-	-	-	-	-
6	Кръстовище – пл.”Гоце Делчев”	54	-	-	-	-	-	-
7	Ул.”Иван Михайлов” и ул.”Владо Черноземски”	53	-	-	-	-	-	-
8	Ул.”Полковник Дрангов” и ул.”Никола Вапцаров”	50	-	-	-	-	-	-
II	**Пунктове принадлежащи към железопътни трасета**	-	-	-	-	-		-
9	Ул.”Димитър Солунски” и бул.”Св. Св. Кирил и Методий”	-	58	-	-	-	-	-
10	Жп прелез – кв. ”Старо Струмско”	50	-	-	-	-	-	-

III	**Пуктове с промишлени източници на шум – производствено складови територии и зони**	-	-	-	-	-	-	-
11	Ул.”Васил Левски” пред ”Гимназия по текстил”	52	-	-	-	-	-	-
12	Ул.”Васил Левски” и ул.”Димитър Солунски”	-	60	-	-	-	-	-
13	Ул.”Димитър Солунски” – пред фабрика „Воршилов”	55	-	-	-	-	-	-
14	Ул.”14 полк” – кръстовище при “ЗМК”	51	-	-	-	-	-	-
IV	**Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита**	-	-	-	-	-	-	-
15	Кръстовище кв.”Струмско” пред Детска градина	52	-	-	-	-	-	-
16	Ул.“Ал.Стамболийск” / пред МУЦ/	53	-	-	-	-	-	-
17	Ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница	49	-	-	-	-	-	-

V. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТРАНСПОРТЕН ШУМ

Данните за шумовите нива през 2025 г. в сравнение с тези през 2024 г. не показват никаква промяна.

Еквивалентното ниво на шума в диапазона под 58 dB(A) е регистрирано в 13 пункта (виж Табл.1) през 2025 г., и 13 пункта през 2024г.. Измерените стойности са от 49 dB(A) до 60 dB(A).

Относно пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт (ул.”Димитър Солунски” и бул.”Св. Св. Кирил и Методий”), през 2021 и 2022 г. измерените стойности са 60 dB(A), през 2023 г. стойността е 57 dB(A), докото през 2024 г. и 2025 г. **еквивалентното ниво на шума е 58 dB(A). (Фиг.2)**

Фиг.2. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива за периода 2017 – 2025 г. в %

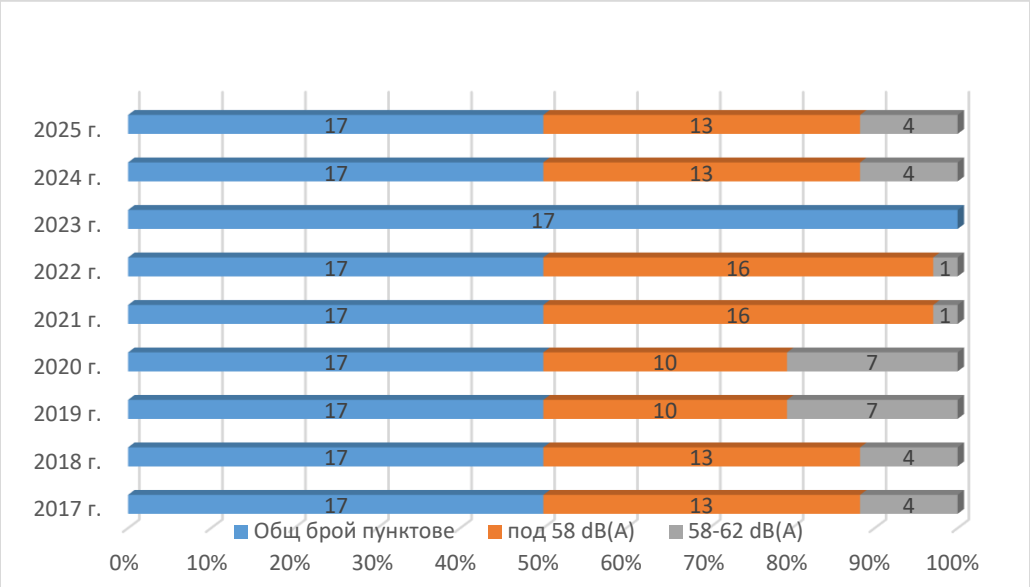

Еквивалентното ниво на шума в диапазон над ГС*dB(A) е измерено в 3 пункта (Кръстовище кв.”Струмско” пред Детска градина, ул.“Ал. Стамболийски” / пред МУЦ/, ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница). От 2017 г. до 2025 г. и в трите пункта се запазват нива на шума над граничната стойност. (Табл.3, Табл.4, Фиг.3)

Таблица 3. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива през 2025 г.

№ поред	Град	Общ брой пунктове	Разпределение на шумовите нива по диапазони (в брой пунктове)							
			под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)	над ГС*
	Благоевград	17	13	4	0	0	0	0	0	**3**

ГС* - гранична стойност

Таблица 3. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива в урбанизираните територии за периода 2017 – 2025 г. в брой пунктове

Години	Общ брой пунктове	Разпределение на шумовите нива по диапазони (в брой пунктове)							
		под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)	над ГС*
2017 г.	17	13	4	0	0	0	0	0	**3**
2018 г.	17	13	4	0	0	0	0	0	**3**
2019 г.	17	10	7	0	0	0	0	0	**3**
2020 г.	17	10	7	0	0	0	0	0	**3**
2021 г.	17	16	1	0	0	0	0	0	**3**
2022 г.	17	16	1	0	0	0	0	0	**3**

2023 г.	17	17	0	0	0	0	0	0	**3**
2024 г.	17	13	4	0	0	0	0	0	**3**
2025 г.	17	13	4	0	0	0	0	0	**3**

Източник: РЗИ Благоевград

Фиг. 3. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива с гранична стойност за периода 2017-2025 г.

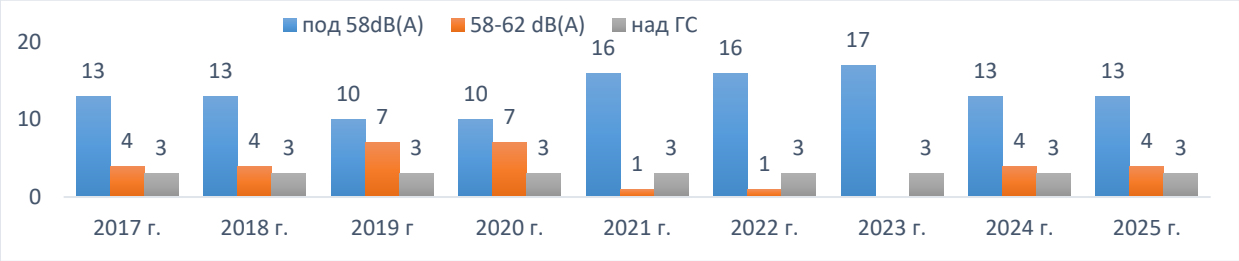

Източник: РЗИ Благоевград

Таблица 4. Разпределение на регистрираните шумови нива в пунктовете за периода 2017 - 202 г.

Пункт (вид, адрес)	**Измерена/изчислена стойност еквивалентно ниво на шума /ден/ dB(A)**									**Норма**	**над/в норма та**
	2017г.	**2018г.**	**2019г.**	**2020г.**	**2021г.**	**2022г.**	**2023г.**	**2024г.**	**2025г.**	**Гранична стойност dB(A)**	
I. Пунктовете върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.Бул. "Св. Св. Кирил и Методий" – кръстовище с ул. "Владо Черноземски"	*58*	*58*	*60*	*58*	*56*	*56*	*55*	*59*	*59*	***60***	-
2.Бул. "Св. Св. Кирил и	*58*	*58*	*58*	*58*	*57*	*57*	*56*	*59*	*59*	***60***	-

Методий" – кръстовище с ул. 'Илинден"											
3.Кръстовище - ул."Васил Левски" и ул."Владо Черноземски"	*60*	*59*	*60*	*58*	*57*	*57*	*56*	*55*	*55*	***60***	**-**
4.Ул."Александър Стамболийски" и ул."14 полк"	*56*	*56*	*60*	*59*	*55*	*55*	*51*	*51*	*51*	***60***	**-**
5.Кръстовище – „II Основно училище"	*55*	*55*	*55*	*55*	*53*	*53*	*53*	*52*	*52*	***60***	**-**
6.Кръстовище – пл."Гоце Делчев"	*54*	*54*	*55*	*55*	*54*	*54*	*54*	*54*	*54*	***60***	**-**
7.Ул."Иван Михайлов" и ул."Владо Черноземски"	*54*	*54*	*56*	*54*	*54*	*54*	*53*	*53*	*53*	***60***	**-**
8.Ул."Полковник Дрангов" и ул."Никола Вапцаров"	*53*	*53*	*54*	*54*	*53*	*53*	*51*	*50*	*50*	***60***	**-**
2.Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**
9.Ул."Димитър Солунски" и бул."Св. Св. Кирил и Методий"	*60*	*60*	*60*	*60*	*60*	*60*	*57*	*58*	*58*	***65***	**-**
10.Жп прелез – кв. "Старо Струмско"	*52*	*52*	*52*	*52*	*52*	*52*	*50*	*50*	*50*	***65***	**-**
II. Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум -производствено-складови територии и зони.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**
11.Ул."Васил Левски" пред "Гимназия по текстил"	*54*	*54*	*54*	*54*	*54*	*54*	*53*	*52*	*52*	***70***	**-**
12.Ул."Васил Левски" и ул.""Димитър Солунски"	*56*	*56*	*59*	*58*	*56*	*56*	*54*	*55*	*55*	***70***	**-**

13.Ул."Димитър Солунски" – пред фабрика „Воршилов"	*57*	*57*	*58*	*58*	*57*	*56*	*55*	*60*	*60*	***70***	**-**
14.Ул."14 полк" – кръстовище при "ЗМК"	*56*	*56*	*57*	*57*	*56*	*55*	*52*	*51*	*51*	***70***	**-**
III Пунктовете върху територии, подлежащи на усилена шумозащита		-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**
15.Кръстовище кв."Струмско" пред Детска градина	*56*	*56*	*56*	*56*	*56*	*56*	*53*	*52*	*52*	***45***	+
16.Ул."Ал.Стамболийски" / пред МУЦ/	*55*	*56*	*55*	*55*	*56*	*56*	*54*	*53*	*53*	***45***	+
17.Ул."Григор Пърличев" – пред Поликлиника и пред Болница	*55*	*55*	*56*	*55*	*55*	*55*	*50*	*49*	*49*	***45***	+
Общ брой на пунктовете с нивата над нормата	***3***	***3***	***3***	***3***	***3***	***3***	*3*	***3***	***3***	**-**	**3**

ИЗВОД: През 2025 г. не са установени нива на шума в диапазони от 63 dB(A) до и над 82 dB(A) в нито един пункт на територията на община Благоевград.

VI. ПРЕПОРЪКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ШУМА

Ежегодно, във връзка с изпълнение на програмите за мониторинг на шума в урбанизираните територии, в съответствие с изискванията на Наредба № 54/2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда, РЗИ - Благоевград предоставя на Община Благоевград карти за контрол на уличен шумов фон и улична характеристика на град Благоевград.

В *Програмата за опазване на околната среда на община Благоевград за периода 2021 – 2028 г.,* една от целите е „проучвания и използване на възможности за въвеждане на електромобили и обществен транспорт". Това ще спомогне за намаляване на шума от моторизацията.

През 2025 г. е стартиран обществен дебат върху промени, свързани и с регулации, които влияят на шума (например зони, такси, битови отпадъци – което отразява по – широко усилие за по – добро управление на градската среда).

Общинската политика се стреми към дългосрочни решения чрез регулации на транспорта, околната среда и зониране – което потенциално може да намали шумовото замърсяване и от трафик, и от масово строителство /уреждане на обществените пространства.

Основни източници на шум в границите на гр. Благоевград са средствата за транспорт - леки и товарни автомобили и ЖП транспорт. Натоварени от движението на

превозни средства са по голямата част от улиците в града. Промишлените източници на шум са разположени в индустриалната зона на града. Съществуващите промишлени обекти на територията на общината се намират предимно в обособени промишлени зони и не са източници на наднормен шум за населените места.

За намаляване на източниците на шум РЗИ - Благоевград препоръчва:

- Стриктен контрол на техническата изправност на МПС;
- Подходящи гладки улични настилки и малък наклон на улиците;
- Подходяща организация на движението - ограничени и забранени за движение на МПС улици и зони, забрана за форсиране на двигателите, забрана за движение на мотоциклети и тежки камиони в определени райони и часове;
- Включване на екологичните въпроси при възлагане на обществени поръчки;
- Насърчаване придвижването пеша и с велосипеди;
- Залесяване на свободни площи и изграждане на озеленителни пояси.

Пътната инфраструктура в Благоевград непрекъснато се обновява – с нова пътна настилка, изграждане на кръгови кръстовища , озеленяване, задължителни еднопосочни улици, синя зона, велоалея, околовръстен път и др. Приет е общ устройствен план /ОУП/ на община Благоевград с райониране на града по зони – промишлена, жилищна, смесена и др.

Всяка година в РЗИ - Благоевград постъпва информация от общинските администрации на територията на областта във връзка с предприети действия по предотвратяване и намаляване на шума в околната среда. Някои от тях са: зелена система като съвкупност от тревни площи, декоративна растителност и архитектурни елементи, регулиране на транспортния трафик, чрез план за организация на движението, забрана на движението на верижни машини по асфалтирани улици и шосета, ограничение на транспортни средства до центъра на урбанизираните територии, асфалтиране на натоварени улици и транспортни артерии, изместване на трафика извън големите градове и др. Тъй като градовете в област Благоевград са под 100 000 души население, последните нямат разработени и одобрени стратегически карти за шум в околната среда и план за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума в околната среда.

Безспорно най-важната мярка е намаляването на шумовото замърсяване да бъде включено в политиките на общините за териториално устройство и изграждането на интегриран транспорт.

Докладът се предоставя на Министерство на здравеопазването, Националния център по обществено здраве и анализи и на кмета на община Благоевград за информация и подпомагане при вземане на решения, съгласно правомощията при проектиране и подобряване на градската среда.